

CORNELIU VASILESCU

n. 23 octombrie 1934, Bârlad – d. 26 februarie 2023, Alba Iulia

Vă mulțumesc tuturor pentru că sunteți aici astăzi. Sunt onorat să împărtășesc acest moment cu prietenii, familia și comunitatea noastră și să mă alătur celor care își amintesc viața și moștenirea continuă a Maestrului Corneliu Vasilescu.

Moartea este tulburătoare. Îmi place să mă mândresc cu faptul că sunt un gânditor rațional și critic, care înțelege moartea ca pe un eveniment obișnuit, natural și așteptat, dar de fiecare dată când se întâmplă, ca majoritatea dintre noi, îmi pierd pentru câteva momente echilibrul.

Și totuși... Moartea... este poate singura certitudine în viață.

Pentru cei care se confruntă cu moartea unui prieten, a unui membru al familiei, a unei persoane dragi sau a unei figuri admirate, cuvintele sunt adesea inadecvate pentru a da glas emoțiilor intense implicate.

Atunci când un artist moare, opera vieții sale este completă și începe construirea unei moșteniri. Muzeul "Vasile Pârvan" face parte din acest proces de construire a moștenirii, păstrând rămășițele vieții artiștilor pe simeze, în depozite, în registre, în scrisori, jurnale, carnete de schițe, albume și alte documente primare, documente ce rămân ca mărturie peste timp și spațiu în lumea culturală/artei.

Așa că astăzi ne întâlnim pentru a onora viața și moștenirea unui artist recunoscut la nivel mondial, care a influențat atât de multe vieți prin pasiunea sa pentru pictură... un om cu o personalitate puternică, căruia i-a plăcut să depășească limitele și să exploreze noi orizonturi.

Pictorul Corneliu Vasilescu s-a născut la Bârlad pe 23 octombrie 1934, într-o familie de intelectuali, mama Alexandra Vasilescu, profesoară de desen, iar tatăl, Nicolae Vasilescu, avocat.

În 1966, înainte de a se înscrie la Institutul de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu”, debutează expozițional, în cadrul expoziției interregionale a Uniunii Artiștilor Plastici, filiala Iași. Este remarcat ca un bun desenator și colorist și astfel, în 1968 devine membru al Uniunii Artiștilor Plastici înainte ca măcar să fi susținut examenul de admitere la o facultate de profil. Între 1968 și 1974 urmează cursurile Institutului de Arte Plastice "Nicolae Grigorescu" București, secția pictură, clasa Profesorului Gheorghe Șaru, unde intră primul pe listă și termină pe aceeași poziție.

În 1973, cu un an înaintea terminării Institutului de Arte Plastice "Nicolae Grigorescu" din București, participă, împreună cu pictorul Lucian Georgescu, la Experimentul de la Fabrica de rulmenți din Bârlad, executând 10 panouri de mari dimensiuni în scopul "ameliorării vizuale" a unui spațiu de lucru productiv.

Între 1976-1979 a fost Muzeograf la Oficiul Național pentru Documentare și Expoziții Artă și din 1983 este profesor invitat la Hochschule din Darmstadt.

De-a lungul vieții, într-o carieră care s-a întins pe parcursul a șapte decenii, Corneliu Vasilescu a creat, în esență, lucrări variate. A început din adolescență, realizând afișe pentru un cinematograf din oraș, din nevoia de a-și ajuta familia, care trecea prin momente mai dificile ... Imediat după terminarea războiului și instaurarea așa- zisei puteri populare, tatal său, care fusese primar al Bârladului, și membru al Partidului Național Tărănesc, a fost trimis la Canal, iar familia sa a fost aruncată în stradă. Ca să-i poată ajuta pe cei dragi și apropiați, Corneliu Vasilescu a trebuit să își caute de lucru, și cum era talentat la desen (îl moștenise pe un unchi al său, Dumitru Taraza, profesor de arte plastice, absolvent al Academiei de Artă

”Julien” din Paris), a început să facă afișe pentru cinematograful, unde avea amenajat un mic spațiu și desena reclame pentru filmele ce urmau să ruleze pe ecran. Asta până când cineva a dat foc unei saltele chiar în ușa atelierului său. Incendiul a fost repede stins, însă lui i-au întocmit pe loc un dosar penal... deși era clar victima unei înscenări, a fost arestat, anchetat și considerat drept ”piroman”, întâmplare ce avea să îl urmărească până la căderea comunismului. Primele sale picturi sunt figurative, influențate de realismul socialist. Trecerea la registrul abstract- gestualist s-a produs brusc. Era și nu prea era de acord cu înregistrarea constantă a picturii și graficii sale sub stindardul gestualismului, loc comun de care se face responsabilă, în primul rând, critica de specialitate. Firește, admite existența componentei spontane a actului de creație, instinctualitatea gestului prin care are loc eliberarea energiei interioare, dar se îndoiește profund de faptul că acestea ar fi suficiente pentru a conduce singure la un produs artistic finit, așa cum îl vede el. Considera că locul gestului, adică punctul sau zona de contact al acestuia cu pânza sau coala de hârtie, trebuie să fie întotdeauna consecința unei decizii asumate ce urmează să fie validată ca reprezentare artistică a unei idei, a unui sentiment ori a unui complex de trăiri sensibile. Din acest punct de vedere, pictura lui Corneliu Vasilescu ar putea fi comparată, fie și numai conceptual, cu așa zisele ”câmpuri de culori” ale lui Barnett Newman, Mark Rothko sau Clement Greenberg, care resimțeau și ei necesitatea manifestării unor principii sistematizatoare de proveniență rațională în desfășurarea discursului plastic bazat exclusiv pe tensiunea trăirii instinctive.

În viziunea artistului nostru, fiecare lucrare trebuie să fie un univers de sine stătător, nu atât de simplu ca o monada leibniziană, dar nici excesiv de complex, pentru a evita tendințele de relaționare cu alte entități asemănătoare. Un astfel de univers trebuie să-și ajungă sieși, să fie oglinda unei încremeniri entropice desăvârșite. La rândul ei, arhitectura acestei reflecții ideale este necesar să se limiteze la doar două dimensiuni, să se așeze temeinic pe suprafață, permițând ochiului să baleieze de la stânga la dreapta și de a dreapta la stânga fără a se ”împiedeca” de iluzia profunzimii. Poate din astfel de rațiuni, cromatica picturii lui Corneliu Vasilescu este programată să se abțină de la eventualele elanuri foviste, în pofida faptului că roșul este în mod evident una dintre culorile preferate ale artistului. ”Spectralele”, în special cele calde, sunt stinse, adumbrite cu o meticulozitate aproape maniacă, de parcă pictorul s-ar teme că o pată de culoare mai aprinsă ar putea fi interpretată de privitorii pânzelor sale drept o invitație la dialog. Ori, Corneliu Vasilescu are o adevărată valoare de literatură, ori, și mai rău, de zarva pe care creațiile sale le-ar putea genera, dacă ar fi lăsate să ”vorbească”. ”Lucrările mele trebuie să fie mute. Abia în momentul în care își pierd orice capacitate de a comunica, ele transmit ceva”, decretează maestrul în binecunoscuta sa manieră de a se exprima, setențioasă și aforistică, atunci când este provocat să-și definească propriul stil.

Pe de altă parte, recurgând la o altă formulare memorabilă proprie, ”Bădia”, cum îi spun cunoscuții, dar și colegii de breaslă, susține cu tărie că ”pictura trebuie ascultată cu urechea”, vrând să spună prin asta că există multe puncte de contact între limbajul plastic și cel muzical, iar cine știe să le găsească și să le interpreteze corect, nu are decât de câștigat din punct de vedere al profunzimii și purității expresiei artistice.

Pentru a clarifica lucrurile, trebuie să distingem între absența mesajului explicit din lucrările sale, care este o consecință a oricărei forme de narațiune sau descriptivism, a blocării energice a dezvoltării posibilelor sugestii infiltrate din zona figurativului și rațiunea însăși a existenței unor astfel de opere de artă, care este aceea de a pătrunde în câmpul percepției noastre sensibile și de a se instala acolo ca niște veritabile paradigme ale armoniilor genuine compatibile cu toate limbajele ce au drept scop exprimarea frumosului.

Până în cel de-al optulea deceniu de viață, Corneliu Vasilescu a continuat să surprindă prin originalitate, claritate și coerența rostirii sale plastice, fiind fără doar și poate numele cel mai sonor pe care l-a dat gestualismul românesc în scurtă, dar consistentă sa istorie.

La ultima sa aniversare, nu demult, când a împlinit 88 de ani, Casa Sturdza / Muzeul Colecțiilor și-a deschis porțile spre vizitare, după o renovare amplă, cu numele Maestrului la loc de cinste, luminând calea spre intrare, îndemnând trecătorii să descopere Colecția ”Corneliu Vasilescu”, care cuprinde un număr de 71 de lucrări ce constituie o parte reprezentativă din opera sa și care redau pasiunea ce i-a alinat sufletul, trăirile interioare, lucrări caracteristice abstractului gestualist, pictate sincer, sugestiv, intuitiv și liber. Astfel,

atracția estetică a lucrărilor lui rămâne pentru totdeauna puternică, datorită intensității și valorii emoționale esențiale pe care le comunică mai departe.

Fie ca noi să ne străduim să-i călcăm pe urme și să-i cinștim memoria promovând întotdeauna arta cu dragoste și grijă. Vă mulțumim!

Expoziții

- 1966 - Sala Victoria, Iași
- 1974 - Galeria Galateea, București
- 1977 - Concursul Internațional de Artă Joan Miró, Barcelona
- 1979 – Senej, Moscova, Simpozion de pictură cu tema „Intercosmos”
- 1979 – Polonia, Majdanek, Concursul de Grafică
- 1979 - Galeria Simeza, București
- 1980 - Concursul Internațional de Artă Joan Miró, Barcelona
- 1981 - Concursul Internațional de Artă Joan Miró, Barcelona
- 1982 - Bienala Internațională de Pictură din Alexandria, Egipt
- 1983 - Galeria Turm 96, Germania, Darmstadt
- 1984 - Galeria Laboratorio 2 Udine
- 1984 - Galeria Kabinet Sommerhausen
- 1986 - Galeria ArtExpo, Teatrul Național București
- 1987 - Galeria Spitale Würzburg
- 1987 - Expoziție internațională, ediția a IV-a, Belgia
- 1988 - Expoziție internațională, ediția a V-a, Belgia
- 1991 - Königstein, Ostakademie (uleiuri și guașe), Germania, Luxemburg Schloss
- 1993 - Galeria Varig Frankfurt pe Main
- 1994 - Muzeul de Artă, Bacău
- 1994 - Palatul Culturii, Iași
- 1994 - Galeria Varig, Frankfurt, Germania
- 1994 - Centrul Cultural Juan Rulfo, Palacio Legislativo Ciudad de Mexico
- 1997 - Arta Românească Contemporană - Beirut
- 1998 - Galeria de Artă Apollo, București
- 1998 - Juan Rulfo, Palacio Legislativo, Ciudad de Mexico
- 1999 - Galeria Pontica, Hotel Crown Plaza, București
- 2000 - Muzeul de Artă din Ploiești
- 2001 - Pictori români și ruși - Tours - Galeria La Passserelle, Franța
- 2001 - Galeria Senso, București
- 2002 - Festivalul Montmartre în Europa, Paris
- 2002 - Galeriile de Artă Sabina și Jean Negulescu, București
- 2002 - Muzeul Județean, Râmnicu-Vâlcea
- 2004 - Muzeul Județean Ștefan cel Mare, Vaslui
- 2004 - Galeria Cupola, Iași
- 2006 - Muzeul Colecțiilor „Casa Sturdza”, Bârlad
- 2007 - Galeria Calina, Iași
- 2007 - Bad Soden Stadtmuseum, Germania
- 2008 - Salonul de Toamnă „Sarria”, Spania
- 2008 - Galeriile de Artă „N. N.Tonitza” din Bârlad
- 2009 - Galeria Dana, Iași
- 2009 - Galeria Galateca, București
- 2011 - Galeria Frezia, Dej
- 2011 - Galeriile de Artă „N. N.Tonitza” din Bârlad
- 2012 - Muzeul Național al Hărților și Cărții Vechi - Paris versus Bucharest
- 2012 - Muzeul „Vasile Pârvan” Bârlad - Paris versus Bucharest
- 2012 - Cité des Arts, Paris
- 2012 - Calpe Gallery, Timișoara
- 2012 - Galeria UAP, Deva

2012 - Sala Brâncuși, Parlamentul României, București
2014 - Galeria Senso, București
2016 - „De la Lisabona la Vladivostok”, EuroAsia
2017 - „Drama Romanticului”, Galeria Cuhnia, Centrul Cultural „Palatele Brâncovenești de la Porțile Bucureștiului”
2019 - „Pictură. Corneliu Vasilescu” Chișinău, Republica Moldova
2020 - „Retrovizor”, Camera Deputaților, Centrul Internațional de Conferințe, Sala „Constantin Brâncuși”
2021 - „De la Baroc până mai ieri”, Artoteca, Biblioteca Metropolitană București
2022 - „Interferențe”, Casa Sturdza, Muzeul „Vasile Pârvan”, Bârlad

Premii și distincții

2019 – Medalia comemorativă „Mihai Greu”, a Uniunii Artiștilor Plastici, Chișinău
2011 - Premiul de Excelență pentru Întreaga Activitate, U.A.P.
2004 - Ordinul Meritul Cultural în grad de Ofițer
2003 - Premiul pentru Pictură “Lascăr Vorel”, Piatra Neamț, U.A.P.
2001 - Premiul pentru Tehnica Acuarelei, Tulcea, U.A.P.
2000 - Premiul Uniunii Artiștilor Plastici din Republica Moldova
1999 - Premiul pentru Pictură “N. Tonitza” al Uniunii Artiștilor Plastici
1986 – Medalia a 40-a aniversare a Republicii
1977 - Premiul pentru Pictură al Uniunii Artiștilor Plastici la Expoziția Bienala de la București